

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony; — za dwu-
razową dostawę do domu dopłaca się
60 halerzy;

na prowincji:

	z jednorazową przesyłką	z dwurazową przesyłką
rocznie	30 K — h	36 K — h
kwartalnie	7 „ 50 „	9 „ — „
miesięcznie	2 „ 50 „	3 „ — „

W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen.
W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rekopisów Redakcja nie zwraca.

Adres { „Dziennik Polski“ — Lwów,
plac Marjacki l. 7.
Telefonu Nr. 171.

Wydanie poranne.

Dziennik Polski

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce 20 halerzy.
Za jeden wiersz petitowy w rubryce
Nadesłane 40 halerzy.
Drobne ogłoszenia po 3 halerze za
słowo. Najmniejsze ogłoszenie
30 halerzy.
Doniesienia o ślubach, zaręczynach
i inne prywatne komunikaty po
Kronice za jeden wiersz petitowy
60 halerzy.

Numer pojedynczy:

	we Lwowie	na prowincji
poranny	3 halerze	5 halerzy
wieczorny	8 halerzy	10 halerzy

Ankieta w sprawie poprawy finansów krajowych.

W poniedziałek zebrała się w gmachu sejmowym ankieta zwołana przez wydział krajowy, dla obmyślenia środków dążących do otwarcia nowych źródeł dochodów dla wzmocnienia funduszu krajowego.

Obradom przewodniczył marszałek krajowy hr. Andrzej Potocki. Przed przystąpieniem do właściwych obrad, p. Dawid Abrahamowicz przedstawił obecny stan poboru krajowych opłat od piwa, ściąganych przez organa rządowe. Mianowicie podniósł, że rząd tak samo jak Czechom, tak i Galicji gotów jest przyznać i pobierać przez swoje organa opłaty na rzecz kraju w wysokości najwyższej 1 kor. 40 halerzy, jeżeli kraj tego zażąda.

Z kolei zapytał prof. Leo, czy dyskusja ma się toczyć około wskazania źródeł na najbliższe 2—4 lat, czy też na dłuższy szereg lat.

P. Romanowicz sądzi, że należałoby się nad jednym i drugim zastanowić. Co do lat najbliższych, mowca wskazuje przede wszystkim na korzystny wynik dochodu z dodatków w roku 1901, który przeniósł przewidziany z tego źródła dochód blisko o 1,800 000 k., skutkiem czego nie było już potrzeba, jak to było przewidziane, zaciągać w roku 1901 krótko-terminowej pożyczki; tem samem odpadnie potrzeba wstawienia w latach 1902—4 rat na jej umorzenie i oprocentowanie, przez co budżet na rok bieżący doznał ulgi o 300 000 k.; również nie zachodzi już potrzeba podwyższenia stopy dodatkowej. Ze spodziewanego zwiększenia dochodów od piwa (około 1 miliona koron) i z powyższych oszczędności, można w granicach dzisiejszych źródeł pokryć wydatki najbliższych dwóch lat. Inaczej ma się rzecz z dalszymi latami, w których przybędzie, począwszy od roku 1904—23, roczna rata na budowę kanałów i na regulację rzek, a nadto na kraj spadną koszta pomieszczenia wojska po ewakuacji Wawelu.

Prof. Leo podnosi, że potrzeba już teraz szukać nowych źródeł dochodu. Gdyby kraj domagał się od rządu odstąpienia podatków realnych, to choćby się państwo na to zgodziło, rzecz ta nie byłaby rozwiązaniem problemu finansowego, gdyż źródło to jest właściwie wcale nie elastyczne, tak, że przy wzmagających się z roku na rok wydatkach, nie dałoby dostatecznego pokrycia. Konieczne są więc podatki konsumcyjne dlatego, że są podatne. Wydział krajowy jednak powinien zawsze w porozumieniu z innymi krajami koronnymi domagać się udziału w dochodach z tych podatków.

Mowca jest zdania, że przy systemie najdalej posuniętych oszczędności, sami nie zdołamy dodatkami do podatków pośrednich pokryć wzrastających wydatków, zwłaszcza w dziedzinie oświaty i na polu popierania produkcji krajowej. W ostatnim dziesięcioleciu tempo rozwoju wydatków krajowych było zbyt szybkie, przyrost bowiem roczny przekroczył 800.000 koron, na zmniejszenie jednak tego przyrostu na przyszłość trudno liczyć, a potrzeba, mimo koniecznej w naszych stosunkach oszczędności, uwzględnić panującą tendencję do dalszego w tym kierunku rozwoju.

Stanisław hr. Badeni chce tylko mówić o przyszłości. W najbliższych latach należy brać pod uwagę to, co się da, t. j. piwo. Przy tym dochodzie trzeba starać się o utrzymanie równowagi w budżecie. Co do dalszej przyszłości, wydatki zwyczajne należy bezwarunkowo pokry-

wać z dodatków do podatków, a nie szukać nowych źródeł dochodów, na koszta zaś regulacji rzek i na koszta budowy kanałów zaciągnąć pożyczkę, której wysokość ściśle ustawowo będzie oznaczoną; w miarę istotnej potrzeby należy sumę odpowiednią emitować. Co do ewakuacji Wawelu, na to, zdaniem mowcy, nie potrzeba, ani nie powinno się pożyczka; na to powinno się znaleźć i niewątpliwie znajdzie się, inne źródło.

P. Dawid Abrahamowicz zgadza się z poprzednim mowcą na jego projekt pokrywania wydatków na regulację rzek i kanały, a nadto uważa za wskazane, aby wszelkie roboty regulacyjne, które teraz i w najbliższej przyszłości będą robione, pokrywano z pożyczki inwestycyjnej. Co się tyczy pokrycia zwyczajnych wydatków, nie podziela mowca zapatrywania, jakoby mogły wystarczyć same dodatki do podatków, lecz uważa za konieczne otwarcie nowych źródeł dochodu w dziedzinie podatków konsumcyjnych. — Mowca podziela zapatrywanie dra Leo, iż same podatki realne, a zwłaszcza sam podatek gruntowy, nie dostarczą krajowi w żaden sposób dość elastycznego źródła dochodów.

P. Kramarczyk po omówieniu przyczyn, które jego zdaniem zachwiały równowagę budżetu, upatruje w objęciu przez kraj wszystkich ubezpieczeń radykalną sanację finansów kraju. Prócz tego należy zaprowadzić monopol spirytusowy.

P. Rayski godzi się w zasadzie z hr. Badenim, a mianowicie co do pokrywania zwyczajnych wydatków z dodatków do podatków bezpośrednich:

Prof. dr. Milewski w długim przemówieniu daje obraz krytycznego stanu finansowego kraju, wobec którego kraj nie jest w stanie sprostać wszystkim wydatkom. Dlatego należy przede wszystkim dążyć do podniesienia wytwórczości, a nie do wyszukiwania nowych podatków. Mowca podziela zdanie, żeby gospodarze wydatki inwestycyjne, o ile one w rzeczywistości są inwestycjami, pokrywano drogą kredytu. Zdaniem mowcy wzrost wydatków krajowych w ostatnich kilkunastu latach był nieco za szybki w stosunku do naszych sił ekonomicznych.

Marszałek hr. Andrzej Potocki, reasumując obrady, wypowiedział swe własne poglądy na gospodarkę kraju w najbliższym dziesięcioleciu. Mowca sądzi, że należy obmyśleć program do roku 1910, te jest do chwili zniesienia prawa propinacji. Problemu finansowego nie rozwiąże skutecznie ani zasada oszczędności w wydatkach, ani rozłożenie placenia wydatków na rzeki i kanały na dłuższy okres czasu, t. j. na 60 albo 80 lat, w miejsce okresu 20 letniego. Musimy siłą podatkową kraju podnieść przez popieranie skutecznej produkcji zarówno rolniczej, jak przemysłowej, a w dziedzinie przemysłu nie powinny być wykluczone inwestycje. Ponieważ dążenie podnoszenia dodatków jest prawie wykluczone, należy szukać nowe źródła dochodów. Wydział krajowy będzie postępował co do taktyki o ile możliwości łącznie z innymi wydziałami krajowymi. Zdobyć nowych źródeł dochodów nie zwalnia nas od przestrzegania zasady ścisłej oszczędności w wydatkach.

P. marszałek zakończył dziękując zebrany za przybycie, by dopomógł wydziałowi krajowemu w prowadzonych i zamierzonych usiłowaniu okolo poprawy finansowej kraju.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Echa sprawy cylejskiej.

Innsbruck 26 marca. Na odbytem tu wczoraj zgromadzeniu p. Erler omawiał ostatnie zajścia w parlamencie, a głównie sprawę głosowania nad rezolucją hr. Stuergha i oświadczył, iż niemiecka partja ludowa zajmie na przyszłość wobec rządu opozycyjne stanowisko. Na wniosek burmistrza m. Innsbrucku zebrani uchwalili jednogłośnie wezwać wszystkich niemieckich posłów z Tyrolu, aby rozpoczęli w sesji poświęconej walce przeciw rządowi.

Sejm styryjski.

Grac 26 marca. Sejm styryjski zwołany został na 2 kwietnia celem załatwienia sprawy pożyczki, którą chce zaciągnąć gmina m. Gracu w kwocie 14 milionów koron na inwestycje miejskie.

Pogrzeb Tiszy.

Budapeszt 26 marca. Przy udziale niezliczonych tłumów publiczności, odbyło się wczoraj pokropienie zwłok Kolomana Tiszy. Cesarza reprezentował ochmistrz dworu hr. Apponyi, dalej przybyli wszyscy członkowie gabinetu z p. Szellem na czele, wspólny minister skarbu p. Kallay, jako reprezentant ministrów wspólnych, członkowie izby magnatów i poselskiej. Po poświęceniu zwłok, gdy odeszła rodzina, Stefan Tisza podziękował dygnitarzom za oddanie sp. ojcu jego ostatniej posługi i odprowadził ich do drzwi domu. O godzinie 1/2 7ej przewieziono zwłoki na wschodni dworzec, skąd osobnym pociągiem odesłano je do Geszt, gdzie dziś odbędzie się pogrzeb. Zwłoki zostaną złożone w grobowcach rodziny Tiszów.

Budapeszt 26 marca. Rodzina Tiszy otrzymała telegram kondolencyjny od cesarza niemieckiego Wilhelma.

Wojna w Transwaalu.

Londyn 26 marca. Kitchener donosi z Pretorji:

Według sprawozdań komendantów oddziałów w ciągu ubiegłego tygodnia 5 Boerów poległo, 95 wzięto do niewoli, a 63 poddało się.

Pretorja 26 marca. Gubernator kolonij przyłaskowych Milner wydał proklamację, w której zarządza utworzenie we wszystkich miastach Oranji oddziałów policji wojskowej.

Rokowania pokojowe w Transwaalu.

Londyn 26 marca. Sfery dworskie utrzymują, iż król Edward z radością przyjął do wiadomości rozpoczęcie rokowań ugodowych i jest skłonny do udzielenia daleko idących koncesyj, aby tylko zakończyć wojnę.

Londyn 26 marca. Biuro Reutersa donosi: Za zezwoleniem Kitchenera delegaci rządu transwaalskiego Schalk-Burger, Lukas Mayer, Reitz, Jacobi, Krogh i Vandervelde wyjechali dnia 22 b. m. osobnym pociągiem z Balmoral do kolonji Oranji. Noc przepędzili w Viljoestruck, a dnia 23 b. m. przed południem, w towarzystwie sześciu oficerów angielskich przybyli do Kronstadtu. Przepuszczają, iż delegaci proponują poddanie się, celem zakończenia wojny.

Londyn 26 marca. *Daily Chronicle* donosi, że na czas trwania rokowań członków rządu transwaalskiego z Kitchenerem, zamierzano kroków nieprzyjacielskich i zaprzestano po stronie angielskiej zaczepnego działania przeciw generalom boerskim Dewetowi, Dela-

reyowi i Bocie. Tak samo Boerowie będą strzegli zawieszenia broni aż do powrotu delegatów boerskich do obozu.

Wbrew temu doniesieniu oświadcza *Daily Mail*, że o zawieszeniu broni nie ma wcale mowy, a operacje wojenne przeciw Delareyowi prowadzone są dalej z całą energią.

Spotkanie Buelowa z Prinettim.

Berlin 26 marca. *Post* zamieszcza następującą urzędową notę: „Rozmaite pismn zamieszczają w lamach swych wiadomość, iż kanclerzowi Niemiec, bawiącemu na urlopie w górnych Włoszech, złożyć ma wizytę włoski minister spraw zagranicznych p. Prinetti. Wiadomość ta nie jest nieprawdopodobną, tembardziej, że p. Prinetti zamierza święta spędzić w swych dobrach, położonych również w górnych Włoszech. Nie ma atoli dotychczas bliższych szczegółów o rodzaju i czasie odwiedzin.“

Rzym 26 marca. Spotkanie się Prinettiego z hr. Buelowem nastąpi, jeśli nie zajdzie żadna przeszkoda, jutro we czwartek w Wenecji.

Wenecja 26 marca. Kanclerz niemiecki hr. Buelow przybył tu wczoraj z żoną i sekretarzem i zamieszkał w hotelu „Britannia“. Jutro celem spotkania się z Buelowem przybędzie tu minister Prinetti. Obaj obradować będą nad sprawą odnowienia trójprzymierza i traktatów handlowych.

Rezerwy studentów w Rosji.

Petersburg 26 marca. *Prawitelstwoen-nyj Wiestnik* w sprawie rozruchów studenckich w Moskwie, ogłasza co następuje: Studenci szkół wyższych w Moskwie nie poprzestając, jak dotychczas, na żądaniach, odnoszących się do ustroju szkół wyższych, wszczęli ruch polityczny, nieprzyjazny dla rządu, szerząc go przez wygłaszanie mów, rozrzucanie proklamacyj itp. Ruch ten dążył do zmiany teraźniejszego systemu rządowego. Kierownicy tego ruchu wciągali do niego i robotników we większych miastach i za pomocą agitatorów wywoływali w większych miastach demonstracje uliczne. Takie demonstracje odbyły się w Moskwie w dniach 22 lutego i 2 marca. Aresztowano wówczas 682 osób, które albo kierowały rozruchami, albo brały w nich udział, lub też aresztowano je z powodu ich przekonań politycznych.

Z początku miano zamiar wysłania aresztowanych na dłuższy czas w dalekie okolice państwa i postawienia ich pod dozór policyjny, car atoli kazał najwinniejszych wysłać na kilka lat do Irkucka, a innych ukarać aresztem. Skazano więc 92 osób na 2 do 5 lat wygnania do Irkucka, 467 aresztowanych skazano na areszt, 16 osób wysłano na rok do miejsc urodzenia, gdzie będą zostawały pod dozorem policyjny; przeciw 14 zastanowiono dochodzenia. Między skazanymi znajduje się 637 słuchaczy uniwersytetu w Moskwie, 56 słuchaczy innych szkół wyższych, 55 studentek i 34 osób prywatnych, między nimi kilka kobiet. Skazani na areszt odsiedzą karę w Archangielsku.

Zgon ks. kard. Missii.

Gorycja 26 marca. Z powodu zgonu księcia kardynała Missii, cesarz przesłał kapitulę depezę kondolencyjną. Również przesłali kondolencje namiestnik hr. Goess i naczelnicy władz. Dnia pogrzebu dotychczas nie oznaczono jeszcze. Minister oświaty dr. Hartel polecił namiestnikowi hr. Goessowi, aby go reprezentował na pogrzebie.

Z wielu budynków powiewają czarne flagi.

H. K. T.

Poznań 26 marca. *Dziennik Poznański* donosi, że „w interesie służby“ będzie z dniem 1 kwietnia dalszych 5 urzędników pocztowych, Polaków, przesiedlonych.

Zamach morderczy.

Kraków 26 marca. Wczoraj w nocy rzucił się 18-letni pomocnik murarski Juljan Samolej na znajomą swą Wikę Sochównę i zadał jej 5 ciężkich ran nożem w pierś. Sochównę grozi niebezpieczeństwo utraty życia. Powodem zamachu miała być zazdrość.

Z zawiści konkurencyjnej.

Kraków 26 marca. Sensacyję wywołało na Kazimierzu aresztowanie dwóch właścicieli wielkiego zakładu kamieniarskiego braci Wolfa i Mojżesza Figatnerów. Władze prowadzą w tej sprawie dochodzenia. Znajomi Figatnerów, przy-

mują, iż powodem aresztowania była następująca sprawa: Swego czasu uszkodził nieznaną sprawcą cenny pomnik w zakładzie Figatnerów. Niedługo zgłosił się pewien robotnik katolicki i zeznał, że to on uszkodził ów pomnik z namowy Hornera, właściciela konkurencyjnego zakładu kamieniarskiego. Odbyła się z tego powodu rozprawa, w której owego robotnika skazano na 4 miesiące, a Hornera na 6 tygodni aresztu. Po wyroku zgłosił się ów robotnik na policji i oświadczył, że zeznania jego były fałszywe, a złożył je z namowy Figatnerów, którzy w ten sposób ehcieli szkodzić Hornerowi.

Przejście gminy rumuńskiej na katolicyzm.

Czerniowce 26 marca. W gminie Łukawica, powiatu czerniowieckiego, 150 włościan prawosławnych, narodowości rumuńskiej, zgłosiło w starostwie przejście na wyznanie greckokatolickie. Przyczyną mają być niesnaski z parochem, oraz zbyt wygórowane należitości konkurencyjne.

Pożar teatru.

Berlin 26 marca. Teatr miejski w Barmen spalil się. Z ludzi nikt nie poniósł szwanku.

Londyn 26 marca. Dzienniki donoszą z Waszyngtonu: Rosja i Francja starają się wybadać, jakie stanowisko zajmuje Ameryka wobec traktatów anglo-japońskiego i franko-rosyjskiego. Rząd Stanów Zjednoczonych dał do zrozumienia, że Stany pochwalają w zupełności podstawę owych przymierzy, t. j. utrzymanie status quo w Chinach, nietykalności Chin i zasady otwartych drzwi.

Barcelona 26 marca. Austro-węgierska eskadra odplynęła wczoraj wieczorem z Barcelony.

Madryt 26 marca. Rada gabinetowa uchwalila znieść stan wyjątkowy w Saragossie.

Kronika polityczna.

— Przeciw madjaryzacji niemieckich nazw miejscowości na Węgrzech zamierza wystąpić grono niemieckich przemysłowców z Saksonji i Niemiec środkowych. Donosi o tem *Pester Lloyd*. W Magdeburgu miał się utworzyć komitet, aby wezwać rząd niemiecki do interwencji w tej sprawie za pomocą... poczty. Mianowicie żąda komitet, aby poczty i koleje niemieckie nie przyjmowały żadnych posyłek, noszących zmadjaryzowany adres miejscowości, która dawniej posiadała nazwę niemiecką. Doniesienie *Pester Lloyd* brzmi nieco nieprawdopodobnie.

— Antimonarchiczna agitacja w Hiszpanji przybrać ma wkrótce szersze rozmiary. Do *Munch. Allg. Ztg.* donoszą z Madrytu, iż 12 b. m. odbyło się tam zgromadzenie republikanów wszelkich odcieni: od umiarkowanych possibilistów do rewolucjonistów. Uchwalono prowadzić gorliwą agitację antimonarchiczną i antkościelną i urządzić po miastach stosowne demonstracje.

„Teraz — dodaje *Vaterland* — wie się z autentycznego źródła, kto urządza zbiegowiska i napady na kościoły i klasztory. Dotąd nazywało się, że „lud“ jest oburzony na duchowieństwo i daje wyraz swemu ohurzeniu w napadach i tumultach. A tutaj słyszymy, że republikanie „urządzają“ demonstracje, tj. podburzają tłumy namową i pieniędzmi. Tak wygląda „lud“ szturmujący do klasztorów i pałacy kościoły.“

KRONIKA.

Lwów 26 marca.

Stan powietrza. Godzina 12 w południe: Ciężłość + 9° R. Pogoda.

Djarjusz lwowski.

Środa 26 marca.

Teatr miejski: „Pan Wołodyjowski“, opera. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Kalendarz. Środa (26): Teodozjusza — Świętobója. — (13): Nykyfora. Wszechód słonecz o godzinie 5 minut 59, zachód o godzinie 6 minut 13.

Stan powietrza; Godzina 6 rano: Ciężłość + 5° R. Pochmurno.

Wiec techników cywilnych. Onegaj odbył się w Wiedniu wiec austriackich techników cywil-

nych, w którym brali udział reprezentanci izb inżynierskich z Czech, Morawy, Galicji i Dolnej Austrii. Z Galicji wybrano do prezydium inż. Kędziarskiego. Na porządku dziennym była sprawa rozwinięcia instytucji autoryzowanych techników w Austrii. Po referacie inż. Spieglera z Wiednia uchwalono rezolucję, w której ze względu na to, że technicy cywilni nie mają dotychczas silnej organizacji, ze względu na to, że dotychczasowe próby i pojęcia stowarzyszeń techników cywilnych w Czechach, na Morawie, w Galicji i w Dolnej Austrii o urządzenie autoryzowanych izb inżynierskich, nie odniosły skutku — uznaje się konieczność urządzenia instytucji autoryzowanych techników prywatnych w duchu wręczonego rządowi jeszcze przed laty projektu organizacji, w którym domagają się przedewszystkiem rozszerzenia zakresu działania instytucji autoryzowanych techników cyw. w Austrii, dalej założenia autoryzowanych izb inżynierskich w pojedynczych prowincjach, następnie wciągnięcia do instytucji autoryzowanych techników pryw. także inżynierów górniczych, hutniczych, leśniczych, elektrotechników i chemików. Rezolucję tę wręczy rządowi deputacja, wybrana z łona wiecu.

„Pan Wołodyjowski“. P. Emil Młynarski, dyrektor opery warszawskiej przybył wczoraj dy Lwowa, aby być na przedstawieniu „Pana Wołodyjowskiego“. Opera Skirmuntta będzie wystawiona w sezonie jesiennym w Warszawie.

Z towarzystwa straży ochotn. „Sokół“. Wybrany prezesem na ostatniem walnem zgromadzeniu, dr. Edward Stroynowski, nie przyjął tej godności, wobec czego w najbliższych dniach odbędzie się nadzwyczajne walne zgromadzenie, celem wyboru prezesa. Wydział tow ukonstytuował się w ten sposób, że sekretarzem wybrał p. A. Budzynowski, skarbnikiem p. W. Frűarffa, bibliotekarzami pp.: Gawalewicz i Winklera, a magazynierem p. Kościuka.

W sprawie rygorozów medycznych.

Onegdaj odbyła się w ministerstwie oświaty ankieta pod przewodnictwem ministra oświaty, Hartla, w której brali udział dziekani fakultetów medycznych wszystkich uniwersytetów austriackich, w sprawie ostatecznego uregulowania rygorozów medycznych, których zmiana, jak wiadomo, wywołała na uniwersytecie wiedeńskim rozruchy studenckie. Nowy regulamin dla rygorozów medycznych, ma wejść w życie w półroczu zimowym przyszłego roku.

W kasynie urzędniczem urządzone w czasie postu sobotnie wieczornice znalazły u członków sympatyczne przyjęcie. Onegdajszej soboty podczas takiego zebrania odegrali amatorzy dwie jednoaktówki, a to: „Kajcio“ St. Dobrzańskiego i „Świeczka zgasła“ Al. hr. Fredry. W obu amatorzy wywiązały się ze zadania znakomicie, grając z humorem i artyzmem. Zebrani zachwycali się wprost grą panien: Iw., Kl. i Koz., panowie zaś Wiś., Sch., H. z prawdziwym talentem odtworzyli powierzone im role. Po przedstawieniu, chór „Echa“, monologi i deklamacja p. Gl. zyskiwały oklaski słuchaczy. Rozbawione poważną zabawę towarzystwo, opuszczając około północy salony kasyna, żegnało się „do widzenia“ po świętach na wieczorze różnaitości za 2 tygodnie tj. dnia 4 kwietnia br.

Uroczysty wieczorek muzyczno-wokalny ku uczczeniu jubileuszu Papieża Leona XIII odbył się wczoraj staraniem stow. „Czytelni kolejowej“. Słowo wstępne wygłosił ks. Załęski, superior OO. Jezuitów. Wspomniał o różnicy między Lwowem dzisiejszym, a Lwowem przed 30 laty. Dawniej uważano kościół za zwykłą jakąś instytucję, a o papieżu wyrażano się, jako o wrogu wszelkiego postępu. Dziś Lwów jest czysto katolicki, wiernie przywiązany do głowy kościoła. Przeszedł następnie mowca działalność Ojca św., wspominał o jego encyklikach, zakończył przypomnieniem, że dziś cały świat czei wielkiego Starca z Watyaaanu.

Na dalszy program złożyły się: śpiew chóru stowarzyszenia pod batutą p. Seuzego i panny Dańkiewicz, deklamacje p. Olszewskiego, gra na wiolenczeli p. Pulikowskiego, duet na cytrze pani Danek i panny Wischnowitz i gra na fortepianie p. Szepepańskiego. P. Janusz Przygodzki wygłosił odczyt: „O kwestji społecznej XIX w., o znaczeniu kościoła i o Leonie XIII“.

Wydział „Czytelni“ wysłał nadto na ręce ks. kard. Rampolli następujący telegram: „Stow. Czytelni kolejowej składa wyrazy holdu Ojcu św. z okazji Jego jubileuszu i prosi o błogosławieństwo“.

Samobójstwo. Właściciel handlu win, przy placu Gołuchowskich l. 15, Lejzor Ressler, odebrał sobie życie przez powieszenie. Wczoraj do godziny 5 popołudniu spuszczał jeszcze w piwnicy wino do flaszek, o 6 zaś, tak jak to czynił codziennie, po-

ładź do Ameryki, bądź to do Sławonji. Jest to objaw o tyle bardziej charakterystyczny, że na Podolu wcale nie ma zbytu robotnika, a cena tegoż jest stosunkowo dość wysoka.

Tarnów. (Kursa sadowniczo-ogrodnicze). Rada szkolna krajowa zwróciła się do tarnowskiego Towarzystwa ogrodniczego z zapytaniem, czy nie byłoby skłonne urządzić w roku bieżącym i w latach następnych kursów sadowniczo-ogrodniczych dla nauczycieli tarnowskiego i sąsiednich okręgów. W razie udzielenia ze strony Towarzystwa poparcia w sprawie urządzenia takiego kursu, oświadczyła rada szkolna krajowa gotowość udzielenia na cele kursu odpowiednich funduszy na remunerację dla prelegentów i na stypendja dla 15—18 nauczycieli na kurs powołanych.

Handel dziewczętami galicyjskimi.

W Buenos-Aires zdarzył się niedawno fakt, który chociaż początkowo nie zwrócił na siebie uwagi, jednak po kilku dniach przybrał bardzo poważny charakter. W głównym departamencie policji zjawil się mężczyzna, lat około 48, rodem Włoch i z płaczem opowiedział o tajemniczym zniknięciu dwóch córek 15 i 17-letniej. Mieszkał razem z niemi, przy jednej z oddalonych od centrum ulic Buenos-Aires i służył jako woźny w kancelarii gubernatora. Na pytanie naczelnika policji oświadczył, że nie może pojąć przyczyny zniknięcia córek. Rodzina żyła w dostatku, córki skończyły niedawno gimnazjum, prowadziły się pod tym względem wzorowo, znajomości prawie żadnych nie miały. Naczelnik policji, zainteresowany tym szczególnym faktem, wziął się z energją do rozwiązania tajemniczej sprawy. Z wiadomości, zebranych przez policję, było widocznem, że dziewczęta żyły i nie opuściły Buenos Aires; dowiedziano się także, że dzień przedtem, widzieli sąsiedzi koło ich domu małą, otyłą kobietę, która z niemi szeptem o czemś rozmawiała.

Cały sztab policji wezwano do poszukiwania zaginionych dziewcząt. Głównie zwrócono uwagę na najobskurniejsze szynkownie i domy rozpusty. Pewnego razu w nocy, gdy agent tajnej policji siedział w takim domu i rozmawiał z jedną z jego pensjonarek, usłyszał straszne, przgluszone jęki, które jednak niewiadomo skąd pochodziły. Agent zaczął nadsluchiwać, ale, żeby się nie zdradzić, prowadził rozmowę dalej. Jęki te ustawały, to podnosiły się znowu. Wkrótce dom obstawiono policją i rozpoczęło się przeszukiwanie, jednak nadaremnie, bo w domu nie podejrzanego nie znaleziono. Lecz w tej samej chwili, gdy policja miała opuścić dom, a gospodyni energicznie protestowała przeciw naruszeniu jej nocnego spokoju — usłyszano znowu jęk, głuchy i daleki, który się wkrótce powtórzył. Nie było już wątpliwości, że te jęki pochodzą z jakiegoś podziemia.

Rozpoczęto na nowo rewizję i tym razem z pomyslnym skutkiem. W sypialni gospodyni domu znaleziono ukryte drzwi, które wiodły do głębokiej, ciemnej nory. Po spuszczeniu się policji do strasznej jamy, znaleziono na pomiętej rogółce dwie nagie, półmartwe, skatowane istoty. Na pytanie, w jaki sposób się tutaj dostały — otrzymała policja odpowiedź w niezrozumiałym języku. Gdy wezwano tłumacza, okazało się, że były to dziewczęta, poddane austriackie — pochodzące z Galicji, z Tarnopola. Jedną z nich, 20-letnia Róża Brandt, opowiadała swoje przygody w następujący sposób:

Dwa miesiące temu zjawil się w ich miasteczku niejaki Herman, który udawał bogatego fabrykanta z Argentyny. Zaczął namawiać tamtejsze dziewczęta, aby z nim pojechały i wstąpiły jako robotnice do fabryki. Za to obiecał im po pięć franków dziennie, mieszkanie i wikt, a oprócz tego bezpłatną podróż do Ameryki. Oczarowane obietnicami, cztery przyjaciółki (wszystkie bardzo ładne) postanowiły skorzystać z propozycji i pojechać do Ameryki z fabrykantem. Kiedy rodzice nie chcieli na to pozwolić, uciekły potajemnie. Herman powiódł je przez Medjoan do Genui, gdzie kupił dla nich cztery miejsca na okręcie, odchodzącym do Buenos-Aires. Przez drogę zaczęły biedne dziewczęta zastanawiać się nad swoim losem i zaczęły u nich kielkować podejrzenie, że padły ofiarą jakiegoś niecznej frymarki. Chytry jednak handlarz uspakajał je, mówiąc, że wszystkiego dotrzymania. W końcu przybyły do Buenos-Aires.

W porcie oczekiwały na nie dwie damy, które udawały, że są krewnymi Hermana; każda z nich zabrała po dwie dziewczyny i uwiozła do siebie.

Jak się okazało, były to właścicielki domów rozpusty. Teraz zaczęły się tortury nieszczęśliwych. Dziewczęta protestowały, żądały, aby je wypuszczono na wolność i nie chciały prowadzić życia niemoralnego. Za to katowano je w barbarzyński sposób, morzono głodem i chłodem, a nakoniec zamknięto w obrzydliwej norze, gdzie przypadkowo znalazła je policja.

Dięki temu przypadkowi, policja przeszukała i inne domy publiczne i odnalazła resztę towarzyszek Róży Brandt, a także owe dwie zagadkowo znikłe siostry. W dalszym ciągu odkryto całą szajkę tak zwanych *castens* tj. handlarzy żywym towarem, uprawiających ten proceder systematycznie od dłuższego czasu. Cena towaru zależy od wieku i piękności: 500, 700, 1000 franków. Aby tem łatwiej zwabić dziewczynę (prawie żadna nie ma lat 20), używają *castens* rozmaitych sposobów: opisują Argentynę, jako kraj bardzo bogaty i dający łatwą możność zbogacenia się. Oszukują je perspektywą poślubienia milionera amerykańskiego, albo sami *castens* żenią się w Europie ze swoimi ofiarami, udając milionerów amerykańskich. Po ślubie jadą do Ameryki, gdzie sprzedają swoje żony. Jeden z takich procederzystów, który siedzi teraz w więzieniu w Buenos-Aires, 35 razy w taki sposób się ożenił! Odkryto także, że ci sami *castens*, wracając do Europy po nowy towar, wywożą rzeczy kradzione, szczególnie kosztowności. Główny *castens*, Niemiec Herman, ma jeszcze stare rachunki niewyrównane z policją w Buenos-Aires.

Skandal w berlińskim nadwornym teatrze.

Nagły zgon kierownika intendentury generalnej berlińskiego nadwornego teatru, tajnego radcy Henry Piersona, po pierwszych formalnych nekrologach, wywołał cały szereg ataków tak na jego osobę, jak i na prowadzenie interesów. Od dawna było to prawie publiczną tajemnicą, że w teatrach nadwornych nie wszystko jest tak czyste, jakby się tego po cesarskich zakładach spodziewano. Gospodarka protekcyjna była jeszcze najmniejszym zarzutem, jaki podniesiono przeciw Piersonowi. Kiedy cztery lata temu jeden z korespondentów wiedeńskich odslonił rąbek tajemnicy, widziało się ministerstwo dworu cesarskiego spowodowane do wytoczenia korespondentowi dochodzenia przez generalnego intendenta, hrabiego Hochberga i starszego reżysera dra Maksymiljana Grubego.

Prokuratorja państwa otrzymała doniesienie karne i oczekiwano, że przez proces cały dotychczasowy system gospodarki zmieni się. Jednak po pierwszym przesłuchaniu autora w policji politycznej, interweniował tajny radca p. Pierson i skargę natychmiast cofnięto. Od tej chwili opinia publiczna nieco przychylała, choć teraz wyszło na jaw, że p. Pierson przed niespełna dwoma laty wnosil skargę przeciw „pewnej wysoko położonej osobistości w Wiedniu” o zarzuty przeciw swemu stanowisku i czci. Jak mówią, osobistością tą miał być radca dworu Wlassak; ale i ta skarga gdzieś przepadła.

Obecnie umarł Pierson, a Maksymilian Harden zaatakował go w ostatnim numerze swej *Zukunft*. Liść po liściu oberwał on z papierowego „wieńca sławy”, którym go zbyt pospiesznie uwieńczono. Pod względem literackim i artystycznym unicestwił zmarłego, co ostateczniam nie jest nieprawdopodobne, jak mówią. Jedne mu tylko przyznał zasługę, że mianowicie skonsolidował teatralne stosunki. Harden utrzymuje, że gospodarka Piersona była nie do uwierzenia. Potrzebował on tyle pieniędzy, że deficyt kasowy przerosł półtora miliona marek. O tem nie wszyscy wiedzieli; w końcu utrzymuje, że śmierć Piersona nie była naturalną.

Prawdziwość tego wszystkiego będzie musiał Harden udowodnić przed sądem. Generalny intendent hr. Hochberg ogłosił publicznie, że stan finansowy teatrów nadwornych jest świetny i że ataki na gospodarkę i artystyczny kierunek są bezpodstawne. Hochberg zapowiedział, że przeciw naruszaniu czci generalnej intendentury, wystąpić ze skargą. Na to czekają, bo proces — je-

żeli się wogóle odbędzie, — wyciągnie na jaw zapewne niejedną tajemnicę ze stosunków teatrów berlińskich.

Dział ekonomiczny.

— **Wiedeń** 25 marca. Stan Banku austro-węgierskiego z dniem 23 bm.: Banknotów w obiegu: 1,367,520.000 (w porównaniu z poprzednim tygodniem mniej o 4,933.000); rezerwa kruszcowa: 1,439,383.000 (mniej o 823.000); portfel wekslowy: 178,328.000 (więcej o 501.000); lombard papierów: 45,251.000, mniej o 197.000; banknoty wolne od podatków: 457.564.000 (więcej o 4,768.000). (Wszystkie cyfry w koronach).

— **Berlin** 25 marca. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 219.75, Staatsbahn 144.25, Disconto Comandit 194.—, Berlińskie Tow. handl. 156.40, Laura 202.90, Bochumery 197.90; Kolej połud. wschodnio-pruska 69.25, Ruble za gotówkę 216.15, Kolej warszaw. wied. 177.50, Kolej morza Śródziemnego 87.75, Kolej Meridionalna 125.75, Losy tureckie 113.—, Renta włoska 100.90, „Harpener” kopalinie węgla 167.50, Kolej Marienburg-Mławka 70.75, Konsolidation 301.50, Lombardy 18.10, Kolej Henry 96.30, Niemiecki bank narodowy 110.90, Kanada Profered 115.—; Akcje żeglugi hamburskiej 112.25.

NEKROLOGJA.

FERDYNAND HULANICKI

po długich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 24 marca br., przeżywszy lat 65.

Pogrzeb odbędzie się dnia 26 marca br. o godzinie 3 po południu w Chodorowie na cmentarzu miejscowy, na który w smutku pogrzebowa żona z dziećmi zaprasza.

Lwów, dnia 20 marca 1902.

„Concordia” A. Kurkowski.

Drobne Ogłoszenia

po 3 halerze za słowo. Najmniejsze ogłoszenie 30 hal.

Akompanjacje do śpiewu i udziałem lekcyj fortepianu najnowszą metodą po najprzystępniejszych cenach. Zgłoszenia: ul. Kurkowa 4, parter.

Bilety wizytowe, zaproszenia, karty i listy ślubne, wykonywane po niskich cenach, zakład artystyczno-litograficzny Antoni Przyszlak we Lwowie, ul. Lindego 4.

Dom z ogrodem Janowska 60 A, z wykluczeniem pośrednictwa do sprzedania. 49

Ekonom w średnim wieku, kawaler, obznajomiony ze wszelkimi gałęziami gospodarstwa, poszukuje posady zaraz. Adres: M. Hemerling, ul. Żółkiewska 77.

Haya antyseptyczny puder dla niemowląt i dzieci jest najlepszą i najskuteczniejszą podsypką. Do nabycia we wszystkich aptekach. 2

Nowo kursa buchalterji otwiera koncesjonowana szkoła handlowa S. Szlagowskiego, Kopernika 1. 9. 182

Pomieszkanie zaraz. Pokój, nyża, kuchnia, weranda w ogrodzie Paulinów 14. 183

Poszukuje się pożyczki w kwocie 5000 złr. na hipotekę ziemską. — Zgłoszenia w Administracji „Dziennika” pod literami H. H. 177

Praktyczna nanka kroju sukien damskich według systemu francuskiego, przez F. W. wyszła nakładem wydawnictwa „Mód paryskich” Lwów, ul. Akademicka 1. 10. Cena egzemplarza oprawnego w kerton wynosi 2 kor. 20 hal. Z przesyłką pocztową 2 kor. 40 hal. Za zaliczką nie wysyła się.

Regestra gospodarskie układu K. Madeyskiego, W. i K. Cybulskiego, oraz wszelkie w zakres gospodarstwa wiejskiego wchodzące druki poleca Seyfarth & Dydyński we Lwowie plac Marjański. 154

Sensacyjne powieści po najniższych cenach nabyć można w administracji „Smilgusa” (Lwów, ulica Akademicka 10) a mianowicie: *Młodość zwyciężyła*, powieść Juliusza de Gaslyne cena 30 ct. *Jasnowłosa*, powieść z francuskiego (25 arkuszy druku), cena 40 ct. *O Młodości*, powieść z francuskiego, 25 ct. Na przesyłkę pocztową należy nadesłać 5 ct. za każdą książkę. Za zaliczką nie wysyła się. Należytość nadsyłać należy w markach pocztowych lub przekazem.

Sprzedam tanio rower damski i męski. Wiadomość KRIMMER, hotel frankiński 167

Odpowiedzialny za redakcję: Dr. K. Ostaszewski-Barański

Właściciele i wydawcy: Dr. K. Ostaszewski-Barański Miński Sp. — Z drukarni M. Schmitta i Sp.